

|                                                          |           |
|----------------------------------------------------------|-----------|
| <b>Předmluva .....</b>                                   | <b>7</b>  |
| <b>NEMOCI JÍCNU (A. Hep, J. Dolina) .....</b>            | <b>9</b>  |
| Morfologie a fyziologické poznámky .....                 | 9         |
| Dysfagie .....                                           | 9         |
| Gastroezofageální reflux .....                           | 12        |
| Refluxní nemoc jícnu .....                               | 14        |
| Ostatní ezofagitidy .....                                | 16        |
| Divertikly jícnu .....                                   | 17        |
| Hiátové hernie .....                                     | 18        |
| Mallory-Weissův syndrom .....                            | 18        |
| Benigní nádory jícnu .....                               | 19        |
| Maligní nádory jícnu .....                               | 19        |
| <b>NEMOCI ŽALUDKU (V. Jirásek) .....</b>                 | <b>21</b> |
| Morfologie a fyziologické poznámky .....                 | 21        |
| Dyspepsie .....                                          | 21        |
| Funkční žaludeční dyspepsie, funkční gastropatie .....   | 22        |
| Solární syndrom .....                                    | 25        |
| Peptický vřed žaludku a duodena .....                    | 26        |
| Stavy po operaci žaludku .....                           | 32        |
| Akutní gastritis .....                                   | 34        |
| Chronická gastritis .....                                | 35        |
| Hemoragická gastropatie .....                            | 37        |
| Gastropatie indukovaná nesteroidními antirevmatiky ..... | 38        |
| Kongestivní gastropatie .....                            | 40        |
| Ménétrierova nemoc .....                                 | 40        |
| Žaludeční polypy a benigní nádory žaludku .....          | 41        |
| Karcinom žaludku .....                                   | 42        |
| Lymfom žaludku .....                                     | 45        |
| Mezenchymální nádory žaludku .....                       | 46        |
| Bezoáry a cizí tělesa .....                              | 46        |
| <b>NEMOCI TENKÉHO STŘEVA (V. Zbořil) .....</b>           | <b>48</b> |
| Morfologie a fyziologické poznámky .....                 | 48        |
| Malabsorpční syndrom .....                               | 49        |
| Coeliakální sprue .....                                  | 52        |
| Tropická sprue .....                                     | 53        |
| Selektivní deficity enzymů sliznice duodena .....        | 53        |
| Syndrom slepé kličky .....                               | 54        |
| Syndrom krátkého střeva .....                            | 55        |
| Whippleova choroba .....                                 | 56        |
| Exudativní gastropatie a enteropatie .....               | 56        |
| Divertikly tenkého střeva .....                          | 57        |
| Nádory tenkého střeva .....                              | 58        |

|                                                      |            |
|------------------------------------------------------|------------|
| <b>NEMOCI TLUSTÉHO STŘEVA (V. Zbořil)</b>            | <b>61</b>  |
| Morfologie a fyziologické poznámky                   | 61         |
| Ulcerózní kolitida                                   | 61         |
| Crohnova choroba                                     | 66         |
| Ischemické poruchy tlustého střeva (L. Prokopová)    | 69         |
| Akutní uzávěr velké cévy (L. Prokopová)              | 69         |
| Chřonická střevní ischémie (L. Prokopová)            | 70         |
| Ischemická kolitida (L. Prokopová)                   | 70         |
| Vaskulitidy (L. Prokopová)                           | 70         |
| Toxické megakolon                                    | 71         |
| Benigní nádory tlustého střeva                       | 74         |
| Maligní nádory tračníku                              | 75         |
| Vrozené polypózní syndromy                           | 75         |
| Kolorektální karcinom                                | 77         |
| <b>ILEUS (M. Kunovská, L. Kunovský)</b>              | <b>80</b>  |
| <b>STŘEVNÍ DYSPEPSIE (L. Prokopová)</b>              | <b>83</b>  |
| Dráždivý tračník                                     | 83         |
| Průjem                                               | 84         |
| Cestovní průjem                                      | 87         |
| Zácpa                                                | 88         |
| <b>STŘEVNÍ DIVERTIKLY (L. Prokopová)</b>             | <b>92</b>  |
| Divertikulární nemoc                                 | 92         |
| Divertikly tenkého střeva                            | 92         |
| Divertikly tlustého střeva                           | 93         |
| <b>HEMOROIDÁLNÍ NEMOC (M. Kunovská, L. Kunovský)</b> | <b>96</b>  |
| Hemoroidy                                            | 96         |
| Anální fisura                                        | 98         |
| Pruritus ani                                         | 98         |
| <b>NEMOCI ŽLUČNÍKU A ŽLUČOVÝCH CEST (I. Novotný)</b> | <b>100</b> |
| Morfologie a fyziologické poznámky                   | 100        |
| Diagnostické metody                                  | 100        |
| Onemocnění Vaterovy papily                           | 101        |
| Dyskineze žlučových cest                             | 103        |
| Cholelitiáza                                         | 103        |
| Choledocholitiáza                                    | 104        |
| Akalkulózní cholecystitida                           | 105        |
| Postcholecystektomický syndrom                       | 106        |
| Nádory žlučníku                                      | 107        |
| Nádory žlučových cest                                | 108        |
| <b>NEMOCI SLINIVKY BŘIŠNÍ (P. Dítě)</b>              | <b>110</b> |
| Morfologie a fyziologické poznámky                   | 110        |
| Akutní pankreatitida                                 | 110        |
| Chronická pankreatitida                              | 115        |
| Karcinom pankreatu                                   | 119        |

|                                                                  |            |
|------------------------------------------------------------------|------------|
| <b>NEMOCI JATER (J. Lata)</b> .....                              | <b>121</b> |
| Morfologie a fyziologické poznámky .....                         | 121        |
| Ikterus .....                                                    | 122        |
| Cholestáza .....                                                 | 122        |
| Portální hypertenze .....                                        | 123        |
| Akutní selhání jater .....                                       | 123        |
| Chronické hepatitidy (P. Husa, L. Husová) .....                  | 127        |
| Autoimunitní hepatitidy (P. Husa, L. Husová) .....               | 127        |
| Chronické virové hepatitidy (P. Husa, L. Husová) .....           | 128        |
| Alkoholické jaterní postižení .....                              | 130        |
| Cirhóza jaterní .....                                            | 131        |
| Alkoholická cirhóza .....                                        | 132        |
| Postvirová cirhóza .....                                         | 132        |
| Biliární cirhózy .....                                           | 132        |
| Primární sklerózující cholangitida (A. Pokorný) .....            | 133        |
| Vaskulární choroby vyvolávající cirhózu .....                    | 134        |
| Ascites při jaterních onemocněních .....                         | 135        |
| Spontánní bakteriální peritonitida .....                         | 136        |
| Krvácení z jícnových varixů .....                                | 137        |
| Jaterní encefalopatie .....                                      | 138        |
| Hepatorenální syndrom (M. Hertlová) .....                        | 139        |
| Bakteriální jaterní onemocnění .....                             | 140        |
| Granulomatózní onemocnění jaterní .....                          | 141        |
| Vrozené infiltrativní a metabolické poruchy .....                | 141        |
| Toxická a léková postižení jaterní .....                         | 143        |
| Benigní tumory .....                                             | 144        |
| Maligntní tumory .....                                           | 145        |
| Metastatické tumory .....                                        | 145        |
| Transplantace jaterní .....                                      | 145        |
| Játra a těhotenství (A. Pokorný) .....                           | 145        |
| Jaterní nemoci, při nichž dojde k těhotenství (A. Pokorný) ..... | 148        |

## **POTRAVINOVÁ ALERGIE (B. Novotná) ..... 149**

## **NEMOCI GASTROINTESTINÁLNÍHO TRAKTU VE STÁŘÍ (P. Weber) .... 152**

|                                                         |     |
|---------------------------------------------------------|-----|
| Jícen ve stáří .....                                    | 153 |
| Poruchy žaludku a duodena ve stáří .....                | 154 |
| Nemoci střev a podbřišnice ve stáří .....               | 155 |
| Nemoci jater, žlučníku a slinivky břišní ve stáří ..... | 158 |

## **ENTERÁLNÍ A PARENTERÁLNÍ VÝŽIVA**

### **V GASTROENTEROLOGII (A. Žáková) ..... 160**

|                                                        |     |
|--------------------------------------------------------|-----|
| Enterální výživa .....                                 | 160 |
| Parenterální výživa .....                              | 162 |
| Nutriční terapie u akutní pankreatitidy .....          | 164 |
| Nutriční terapie u chronické pankreatitidy .....       | 165 |
| Syndrom krátkého střeva .....                          | 165 |
| Léčebná výživa u nespecifických zánětů střevních ..... | 166 |
| Léčebná výživa u jaterního selhání .....               | 167 |
| Léčebná výživa u onkologicky nemocných .....           | 167 |

|                                                                                                     |                |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------|
| <b>ENDOKRINNÍ NÁDORY GASTROINTESTINÁLNÍHO TRAKTU (V. Hrbková) .....</b>                             | <b>168</b>     |
| Gastrinom .....                                                                                     | 168            |
| VIPOM .....                                                                                         | 169            |
| Somatostatinom .....                                                                                | 169            |
| Karcinoid .....                                                                                     | 170            |
| Inzulinom .....                                                                                     | 171            |
| Glukagonom .....                                                                                    | 172            |
| <br><b>VYBRANÉ KAPITOLY Z GASTROCHIRURGIE (M. Růžička) .....</b>                                    | <br><b>174</b> |
| Karcinom jícnu .....                                                                                | 174            |
| Refluxní choroba jícnu – chirurgická terapie .....                                                  | 174            |
| Achalazie jícnu .....                                                                               | 175            |
| Resekční výkony na žaludku .....                                                                    | 175            |
| Slinivka břišní – chirurgická terapie .....                                                         | 176            |
| Resekční výkony na střevech .....                                                                   | 177            |
| Operace jater a žlučových cest .....                                                                | 177            |
| <br><b>INFEKCE GASTROINTESTINÁLNÍHO TRAKTU (P. Husa) .....</b>                                      | <br><b>179</b> |
| Bakteriální infekce .....                                                                           | 179            |
| Virové infekce .....                                                                                | 183            |
| Parazitární infekce .....                                                                           | 184            |
| Helmintózy .....                                                                                    | 185            |
| Fungální infekce .....                                                                              | 189            |
| <br><b>RADIONUKLIDOVÉ METODY V DIAGNOSTICE FUNKČNÍCH PORUCH ZAŽÍVACÍHO TRAKTU (J. Prášek) .....</b> | <br><b>190</b> |
| Dynamická scintigrafie jícnu .....                                                                  | 190            |
| Vyšetření rychlosti evakuace žaludku .....                                                          | 190            |
| Stanovení gastroezofageálního refluxu .....                                                         | 191            |
| Kvantifikace jaterních funkcí pomocí dynamické cholescintigrafie .....                              | 191            |
| Diagnostika dysfunkce žlučových cest .....                                                          | 191            |
| Diagnostika evakuační schopnosti žlučníku .....                                                     | 191            |
| Diagnostika duodenogastrického refluxu .....                                                        | 192            |
| Stanovení rychlosti transportu stravy tenkým střevem .....                                          | 192            |
| Stanovení rychlosti transportu stravy tlustým střevem .....                                         | 192            |
| Nádorová diagnostika pomocí radionuklidů .....                                                      | 193            |
| <br><b>Zkratky .....</b>                                                                            | <br><b>194</b> |